

“Világ proletárjai, egyesüljetek!”

Dialektika

A Marx Károly Társaság időszaki lapja

IX. évfolyam 1. (90.) szám

2005. január

**EREDMÉNYEKBEŒ GAZDAG BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁNUNK
MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK!**

POLITIKAI MUNKÁNK NEMZETKÖZI ÉS HAZAI FELTÉTELEIRŐL

A Vezetőség beszámolója a Marx Károly Társaság 2005. január 15.-i közgyűlésén.
Előadó dr. Rozsnyai Ervin elnök (rövidített szöveg)

Tisztelt elvtársak!

Egy korlátozott időtartamú beszámolóban természetesen nem lehet átfogó képet adni Társaságunknak a baloldal általános feladataihoz illeszkedő munkájáról, még kevésbé ennek a munkának a nemzetközi és hazai feltételeiről. Ezért néhány kiragadott kérdésre és jelenségre fogok szorítkozni, amelyek tevékenységünket lényegesen befolyásolják.

A hagyományos szociáldemokrácia alkonya

Ami a nemzetközi helyzetet illeti, szeretném kiemelni a jelenkori imperializmusnak egy fontos politikai folyamatát: *a szociáldemokrácia szerepének és jellegének gyökeres átalakulását.*

A második világháború után, a két világrendszer harcában a szociáldemokrácia kulcsszerepet játszott az ún. “jóléti állam” kiépítésében, amelynek az volt a célja, hogy levezesse a társadalmi feszültségeket, ellensúlyozza a Szovjetunió és a nemzetközi munkásmozgalom megnövekedett tekintélyét, bebizonyítsa, hogy a kapitalizmus szociális téren is jobb a szocializmusnak nevezett formációnál.

Az 1960-as évek végén és a '70-es évtized elején *döntő gazdasági és politikai változások* mentek végbe. Az erős profitráta-csökkenés miatt – amelynek okaira most nincs mód kitérni – a tőke számára elkerülhetlenné vált a termelő apparátus forradalmi megújítása; ezzel egyidejűleg, a Szovjetunió belső bomlása és a munkásmozgalom nemzetközi meggyengülése miatt, a burzsoáziának egyrészt nem volt

szüksége többé a “jóléti” kirakatra, másrészt lehetősége nyílt rá, hogy a műszaki megújulás hatalmas terheit, viszonylag csekély ellenállás mellett, a dolgozó tömegekre hárítsa. A tőke sikeresen végrehajtotta a tudományos és technikai forradalom vívmányain alapuló termelékenység forradalmát, és ez új helyzetet teremtett: létrejött *az imperializmus új, transznacionális szakasza.*

Az új szakaszban minőségileg új szintre emelkedett a termelés globális szervezése, végtelenül kiéleződött a versenyharc, és ámokfutássá fajult az önköltségcsökkentési hajszá. Egyetlen példa: a csehországi, de külföldi tulajdonú Škoda autógyár 6%-ra szorította le az élőmunka részét a gépkocsik előállításában, miközben az NSZK és Franciaország autógyáraiban, amelyek éppenséggel nem a legelmaradottabb felszereléssel dolgoznak, ez az arány ma még 12%. Általános folyamat, hogy a centrumországokban az ipari munkásság létszáma bővülő termelés esetén is megfigyeltetik (amit nem ellensúlyoz a létszám növekvő tendenciája a perifériákon). Az NSZK-ban a legújabb jelentések szerint a nyilvántartott munkanélküliek száma 4,5 millió, a munkaképes lakosság 10,5%-a (a keleti tartományokban a legmagasabb az arány, 20-25%); a krónikus munkanélküliség világméretben emelkedik, a tőke értékesítési feltételei szempontjából ma a Föld lakosságának több mint fele fölösleges.

Ebben az öldöklő versenyben a szociáldemokrácia, amely a két világrendszer harca idején a burzsoázia reformista védőernyőjéül szolgált, elveszti funkcióját. Ki-

csúsznak alá addigi támaszai, a sárga szakszervezetek, maga a párt pedig feltartóztathatatlanul átsodródik a burzsoázia liberális balszárnyára – *azazvéggépp megszűnik a munkásság pártja, a munkásmozgalom tényezője lenni.* Ezzel a folyamattal párhuzamosan, *fokozódnak a centrumországokban élő lakosság többségének, valamint a “harmadik világ” országainak ellentétei a transznacionális monopoltőkével.* Ez a hol lappangó, hol kirobbanó konfliktus *a tőkefelhalmozás jelenlegi törvényszerűségeinek elkerülhetetlen következménye.*

Osztályharc a politikai úr betöltésére

A burzsoázia tábora átalált, liberalizálódó szociáldemokrácia helyén politikai úr támad, konkrétan szólva, kettős politikai szükséglet alakul ki:

a/ *a tömegek szüksége* olyan pártra és mozgalomra, amely kiáll értük, szociális követeléseiket napirendre tűzi, és harcot szervez ezek megvalósításáért;

b/ *a burzsoázia szüksége* olyan pártokra és mozgalmakra, amelyek a tömegek elégedetlenségét lefékezik és a tőke csatornáiba terelik.

Ami az első pontot illeti, a tömegek érdekeit egyetlen párt képviselheti következetesen: a marxi-lenini elvekre épülő kommunista párt. Ilyen típusú pártot a nemzetközi munkásmozgalom nagy stratégiai veresége óta már több országban sikerült újjáalakítani. A baloldal azonban, a kommunistákat is beleértve, ma többnyire szét-

(folytatás a 2. oldalon)

(folytatás az 1. oldalról)

szórt és zavarodott, korántsem heverte ki a vereséget. Ennek objektív oka elsősorban a munkásosztály gyengesége, amely a fokozódó munkanélküliségből, az automatizálás következményeiből, a termelés kitelepítésének állandóan fenyegetéséből fakad. De alighanem az említetteknel is fontosabb a szubjektív ok: az *ideológiai zűrzavar*, amely főként a múlt megítélésében nyilvánul meg, szembefordítja egymással elvtársainkat, és mérhetetlen károkat okoz a tömegmunkában. Különösen jól érzékelik ezt azok az elvtársaink, akik fiatalok között dolgoznak. Nap mint nap tapasztalhatják, hogy a kapitalizmus könyörtelensége felébreszti a fiatalok tájékozódási vágyát és érdeklődését a baloldali eszmék iránt, másrészt azonban van egy határ, amit egyszerűen nem lehet átlépni: minderről szólni lehet, csak arról nem, hogy a szovjet történelemnek és az ún. "szocialista tábornak" igenis voltak, mégpedig túlnyomó részben voltak pozitív vonásai, hogy Sztálin nem Hitler, a szovjet rendszer nem azonos a náci rémuralommal, a proletárdiktatúra nem ugyanaz, mint a fasiszta diktatúra. Ellenségeink legnagyobb ideológiai győzelme, hogy meggyökereztek és saját elvtársaink agyába is belemarták a Sztálin = Hitler képletet és tartozékait. A kapitalizmusnak, a tőkés globalizációnak, az újjáéledő fasizmusnak a kritikája ma már nem megy ritkaságszámba – de a szovjet történelem és a szocialista múlt befektetése, az átmeneti kor vezetőinek demonizálása ma *eltorlaszolja a szocialista utat mint sikeresen a tömegek elé terjeszthető alternatívát*, annál is inkább, mert ez az ideológia saját elvtársainkat is megfertőzte.

Mi következik ebből? Nagyon egyszerű: ha a szocializmus útját eltorlaszolják, megnyílik az út a harmadikutas és a fasiszta mozgalmak előtt, amelyek kimondják a tömegek elégedetlenségét, de ügyelve rá, hogy ez "megfelelő" (a *burzsoáziának* megfelelő) határok között maradjon. A harmadikutasok védtelenek a burzsoá ideológiával szemben, amit a tőke ki is használ, igyekszik "lenyúlítani" és ellenőrzése alá vonni ezeket a mozgalmakat, különösen a baloldali indítatásúakat. A "lenyúlás" legveszélyesebb formája a *fasizmus*, amely demagóg módon kisajátítja a baloldal jel-szavait, megszórja őket a durva kirekesztés kábítószereivel, erre pedig (a nacionalista, rasszista, irredenta méregre) *bármely társadalmi osztályban* rendkívül fogéko-

nyak a politikailag iskolázatlan elemek, az ún. "középosztályoktól" a lumpenekig. A fasizmus a legalkalmasabb arra, hogy leszerezze a tömegek önvédelmi ösztöneit, kiszolgáltassa az eszmeileg elkábított rétegeket az imperialista militarizmusnak, a rablőháborús politikának, amely mozgásban tartja a haditermelést, munkahelyeket biztosít, részt ígér a zsákmányból, saját szekerébe fogja és cinkosává züllesztzi az általa kifosztottakat.

Nagyjából *ezekben a körülményekben rejlenek ma a fasizmus gyökerei*. Ez a tény elméletileg és a mindennapos tapasztalat igazolható.

A népfront szükségessége

Ma, amikor az imperializmus általános támadása és a fasizmus nemzetközi újjáéledése mindennapjaink részévé lett, műhatatlanul szükséges (lenne) a széles, népfrontjellegű tömörülés, minden antifasiszta, imperialistaellenes, háborúellenes erő, csoport, személy összefogása a baloldaltól a burzsoázia erre hajlandó elemeiig.

A népfront egyáltalán nem azt jelenti, hogy ideológiailag, elméleti kérdésekben alkalmazkodunk lehetséges szövetségeseinkhez, és a liberálisok, kispolgári radikálisok, szociáldemokraták, anarchisták vagy az akcióegység más, nem-marxista résztvevőinek szájaíze szerint fogunk írni, beszélni, gondolkodni, szerveződni. Nem: *az együttműködés nem összeolvadás! A szükséges kompromisszum nem saját eszmevilágunk feladását jelenti*, hanem azt, hogy *megkeressük az egyezéseket, a közös pontokat és érdekeket*. Ilyenek: védekezés a fasizmus ellen, a szociális leépülés és az imperialista agresszió ellen, a demokratikus jogok munkahelyi és lakóhelyi megnyirbálása ellen stb.; és ezekben a kérdésekben akcióegységre, cselekvési egységre törekszünk, anélkül hogy saját kommunista meggyőződésünket feladnánk. Ennek a kettősségnek, az egység és elhatárolódás egyidejűségének kell jellemeznie viszonyunkat a politikai ür betöltésére szerveződő harmadikutas pártokhoz és mozgalmakhoz, hazai és nemzetközi szinten egyaránt.

Harmadikutas szerveződésnek ígérkezik nemzetközi szinten a közelmúltban alakult Európai Baloldali Párt (EBP); aminthogy nemzeti szinten harmadikutas vagy arra hajló politikát folytatnak ennek a pártnak a jelentősebb alapító és tagszervezeterei.

Az alapító pártok között főszerepet játszik a német PDS (Demokratikus Szocializmus Pártja – az NDK uralkodó pártjának felbomlásából alakult "utódpart").

Ennek a pártnak a vezetői aktívan előmozdították a rendszerváltást, hosszú időn át folytattak nyíltan antimarxista, szovjetellenes, NDK-ellenes propagandát. *Gabi Zimmer*, a párt előző elnöke, az emberi jogok megsértésével vádolta Kubát – márpedig a Kubával kapcsolatos állásfoglalás ma vízválasztó! *Lothar Bisky*, a párt jelenlegi elnöke, egy interjújában kijelentette: "az EBP minőségileg új lépés abban a folyamatban, amelynek során a forradalmi munkásmozgalomból jött erők alkalmazkodnak a baloldali szocializmushoz." (Magyarán: az EBP áttereli a forradalmi munkásmozgalom tagjait a burzsoá baloldal akoljába.) Miután a párt drámai választási vereséget szenvedett, vezetői taktikát változtattak: hátravonták a túlságosan kompromittált jobboldali korifeusokat, és előtérbe állították a balszárny néhány képviselőjét, így *Sahra Wagenknecht* elvtársnőt, a Kommunista Platform vezetőjét. A fordulat visszahozta a párt elvesztett kommunista és más baloldali szavazóit, és választási sikereket eredményezett. Tekintettel a baloldali szavazókra, a párt nemegyszer tesz baloldali gesztusokat (ilyen volt a tisztelgés Rosa Luxemburg és Karl Liebknecht emléke előtt), bár hivatalos vonalában korántsem adta fel azt a célját, hogy szalonképessé teszi magát a német burzsoázia előtt, és idővel bejut a szövetségi kormányba (tartományi kormányokban ma is részt vesz).

Általános tanulság, hogy a harmadikutas pártok magatartása a tömegek hangulatától és nyomásától, az osztály-erőviszonyoktól függ. Van ezenkívül még egy általános tanulság, amelyet a Görög Kommunista Pártnak (GKP) az EBP-vel kapcsolatos magatartásából vonhatunk le. A GKP Európa egyik legerősebb kommunista pártja. Nyíltan hirdeti a marxi-lenini ideológiát, választási eredményei a körülményekhez képest jók, és a legutóbbi választásokon tovább javultak. A párt elutasította a belépést a harmadikutas EBP-be. *De kész együttműködni ezzel a párttal, és szövetséget kötni vele*, valahányszor az EBP kiáll a tömegek jogos követeléseikért. Az általános tanulság az, hogy *a kommunista és a harmadikutas pártok viszonyát, illetve szélesebb értelemben a kommunista pártok és a népfront-jellegű szövetségek viszonyát az egység és az elhatárolódás egyidejűsége, a két ellentét kölcsönhatása jellemzi*. Az ellentétek egységet alkotnak,

(folytatás a 3. oldalon)

(folytatás a 2. oldalról)

anélkül hogy megszűnnének ellentétek lenni. Hajlékonyság és elvi következetesség, rugalmas kompromisszumkészség és hajlíthatatlan szilárdság – ezek az egymást feltételező tulajdonságok alkotják a helyes politika alapját. Látható, hogyan függnek össze az elvont filozófiai kérdések a stratégiai irányvonallal és a mindennapos politikai gyakorlattal.

Néhány belpolitikai kérdés

Társaságunk minden politikai párttól független szervezet. Nem avatkozik a pártok vagy más szervezetek belügyeibe, személyi kérdéseibe. De mint a hazai és nemzetközi baloldali mozgalom szerves része, természetesen állást foglal és véleményt nyilvánít azokban a kérdésekben, amelyek közvetlenül érintik a baloldal tevékenységét és sorsát.

Minden további magyarázat helyett idézünk a baloldal egyik tekintélyes vezetőjének interjújából.

Kérdés: “A múlt évben sokat beszéltek a szélsőjobboldali veszélyről, a hungaristákról.”

Válasz: “Na és hova lettek? A médiában kreáltak egy hungarista szervezetet, hogy megijesszék az embereket. Most nincs rá szükség, most nem mutatják a hungaristákat. A lényeg az, hogy Magyarországon sem most nincs, és 2006-ban sem kell számolni szélsőjobboldali vagy fasiszta fordulattal.”

Szembetűnik ebben az idézett részletben, hogy “fasiszta” azonosul a “hungaristával”, vagy még pontosabban, egy copfos egyetemista leányzóval, aki a Bácsfi Diána névre hallgat. Sajnos azonban, a fasiszmus sokkal szélesebb körű jelenség az ún. hungarizmusnál, és nem Bácsfi Diána szülöttje, hanem a kapitalizmus, a modern imperializmus törvényszerű folyamataiból keletkezik, szükségszerűen abból születik, és születik újjá. Már József Attila megmondta: “tőke és fasiszmus jegyesek.” Azóta a jegyespár egybekelt, és nincs a világnak az a válóperes bírósága, amely szétválaszthatná őket. A bibliai Sámson ereje a hajában rejtett; mi viszont nem hisszük, hogy a fasiszmus ereje Bácsfi Diána copfjában rejlik. Sokkal inkább azokban a gazdasági és politikai folyamatokban, amelyeket igyekeztünk felvázolni.

Egy további részlet az interjúból:

“Pártunk többsége azt mondja, hogy

egy tőkés párttal, mint amilyen az MSZP, nem tudunk, és nem is akarunk együtt menni.”

Csakhogy néha bizony előfordul, hogy együtt megyünk vele. Így történt ez a ma nap, amikor mi is felvonultunk az egykori (?) nyilasház elé, azon a tüntetésen, amelyet az MSZP rendezett (ráadásul közösen az SZDSZ-szel). Nem kellett volna együtt mennünk? Nem közösen fenyeget bennünket a fasiszmus? (Amely – ismételjük – kicsit több, mint Bácsfi Diána és baráti köre.)

Tisztában vagyunk vele, hogy az MSZP *burzsoá párt*. Hogy ennek a pártnak, valamint egynémely vezetőjének és tagjának egy-egy megnyilvánulása időnként arcpirító és szégyenteljes minden tisztességes baloldali ember szemében. Csakhogy: ez a párt *nem fasiszta*, és amíg hatalmon van, elfogja a helyet a szélsőjobb elől. Márpedig a kettő nem azonos! Nem igaz, hogy egyforma távolságot kell tartani mind a kettőtől! Ahogy annak idején sem lett volna helyes egyforma távolságot tartani – mondjuk – Horthy Miklóstól és Szakasits Árpádtól.

Ma *alapkérdés, hogy van-e fasiszta veszély*. Ha nincs: szép álmokat, derűs összekacsintást a Fidesszel. Ha van: akkor bizony összefogásra van szükség. Ismétlem: tudjuk, milyen párt az MSZP, nem kell bemutatni. *De a fasiszmus ellen minden erővel, csoporttal, személlyel össze kell fogni – mindenkivel, aki hajlandó a polgári demokratikus jogok védelmére. És fel kell emelnünk a szavunkat mind az “egyedül vagyunk erősek” hamis jelszava ellen, mind pedig a szélsőjobbal való kacérkodás katasztrófapolitikája ellen.*

Pártoktól független szervezet vagyunk, igen. De nem hunyhatunk szemet afőlött, hogy a baloldal legszervezettebb osztaga a rendszerváltás óta rohamosan csúszik lefelé. Nem hunyhatunk szemet afőlött, hogy aki szót emel a nyilvánvalóan hibás és káros irányvonallal, azt elhallgatják, kiszorítják, eltávolítják. Meggyőződésünket és lelkiismeretünket adnánk fel, ha szótlanul néznék, hogy egyik vagy másik elvtársunkat támadás éri a mozgalmunkat fenyegető jelenségek elítélése miatt; ha ki nem állnánk mellette nyíltan, világosan, egyértelműen. Sohasem kritikátlanul, de nem is félszívvel.

Ezekre az elvi alapokra fogjuk építeni tovább tevékenységünket, amelyet stratégiai és taktikai dokumentumainkban fogunk konkrétan meghatározni.

ÁLLÁSFOGLALÁS

A MARX KÁROLY TÁRSASÁG MEGALAKULÁSÁNAK 15. ÉVFORDULÓJÁRÓL ÉS A 2005-ÖS ÉV FELADATAIRÓL

Társaságunk az elmúlt esztendőben emlékezett meg megalakulásának 15. évfordulójáról.

Az eltelt 15 év alatt a társaság a marxista eszmék terjesztése, fejlesztése és alkalmazása érdekében jelentős munkát végzett, rendszeresen vitafórumokat, elméleti konferenciákat szervez, időszaki lapot jelentet meg, számos helyi tagozatot alakított, amiért elismerés és köszönet illeti a társaság alapítóit, aktivistáit és tagjait. Kitűzött céljainkat azonban nem mindenben tudtuk maradéktalanul elérni.

Eddigi tevékenységünket folytatva fokozni és javítani akarjuk eddigi tevékenységünket, az elméleti munkában minőségi fordulatra törekszünk.

Az elméleti munkában kiemelt figyelmet fordítunk a nemzetközi és a hazai munkásosztály helyzetére, a magyar társadalom mai osztályszerkezetére, társadalmi-politikai viszonyaira marxista elemzésének és értékelésének. Az aktuális tanulságok levonásával és elemzésével megemlékezünk hazánk felszabadulására, a második világháború befejezésére, a fasiszmus feletti győzelem 60. évfordulójáról, a Komintern VII. kongresszusa 70. évfordulójáról, József Attila, a nagy magyar proletárvilág szülöttségének 100. évfordulójáról. A méltó megemlékezés ezekről és a tanulságok elemző feldolgozása az eszmei osztályharc időszerű feladata.

Budapest, 2005. január 15.

JEGYZŐKÖNYV

Felvéve a Marx Károly Társaság tisztújító közgyűlésén, 2005. január 15-én,
a Bp. II. ker. Zsigmond tér 8. szám alatti előadóteremben

(Rövidített)

Farkas Péter, a vezetőség tagja, megnyitja a közgyűlést. Köszönti a megjelent küldötteket és vendégeket. Bevezetőben szól arról, hogy növekszik az érdeklődés a marxizmus iránt, arról, hogy mozgalmunk az útkeresés állapotában van. Javaslatot tesz a közgyűlést levezető elnök személyére, *Wirth Ádámra*, akit 1 fő tartózkodással a közgyűlés elfogad.

Wirth Ádám köszöntő szavai után bejelenti, hogy az 1225 regisztrált tagból 1010 tagot 82 megjelent küldött képvisel. A közgyűlést határozatképesnek nyilvánítja. Az elnök külön köszönti a meghívott 13 baloldali társ-szervezettől megjelent 11 szervezet vezetőit, képviselőit.

A közgyűlés egyhangúan hozzájárul ahhoz, hogy az ülésről video és magnó felvétel készüljön.

Az elnök bejelenti, hogy az elmúlt évben 33 elvtársunk meghalt. A közgyűlés 1 perces néma felállással tisztelgett az elhunytakra emlékezve. Ugyancsak emlékeztek a délkelet-ázsiai szökőár áldozataira.

Ezután egyhangú szavazással megválasztják a Jelölő Bizottságot. Elnöke: Szalai József, tagjai: Barabás Bálintné, Kőmíves Imréné, Nagy Richárd.

Ugyancsak egyhangúlag választják meg a Szavazatszámoló Bizottságot: Oroszi István elnököt, Mészáros György és Salánki László tagokat, a jegyzőkönyv vezető Finta Gábort és a jegyzőkönyv hitelesítőket: Balta Csabát és dr. Tóth Miklóst.

Javaslatot tesz a meghívóban szereplő napirendi pontokra. (Mellékelve)

Más javaslat nem lévén, a közgyűlés egyhangúan elfogadta a napirendi pontokat.

Javasolja, hogy a közgyűlés válasszon: az 1-2-3 napirendi pontok előterjesztése után együttes vitára, vagy külön-külön vitára kerüljön sor.

Rozsnyai Ervin soronkívüli felszólalásában kéri a külön-külön vitát.

Döntés: 9 ellenszavazat mellett a közgyűlés a külön-külön vitát fogadta el.

I. A vezetőség beszámolója a Társaság 2004. évi elméleti-politikai munkájáról. A 2005. évi főbb feladatok. Előadó: Rozsnyai Ervin, a Társaság elnöke. (A beszámoló mellékelve)

(A vitában a 4 pontos határozati javaslat egyes pontjaival kapcsolatban kiegészítő

javaslatok és újabbak beépítése hangzotak el).

A közgyűlés hozzájárult ahhoz, hogy a beszámolót Rozsnyai Ervin – idő hiánya miatt – lerövidítse.

Vitában felszóltak:

Morva Tamás 2. ker. küldött, Tuna Jenő 3. ker. küldött, Kohánka András 3. ker. küldött, Oroszi István 12. ker. küldött, Sztankó István Fejér megyei (Dunaújváros) küldött, Farkas Péter 3. ker. küldött, Artner Annamária Pest megyei küldött.

S z ü n e t

Samu József 2. ker. küldött, Benedikt Szvetlana 3. ker. küldött, Széchy András 9. ker. küldött, Sipos János, a BET ügyvivője, 12. ker. küldött, Hirschler Tamás 11. ker. küldött, Tamás Gáspár Miklós meghívott vendég, az ATTAC alelnöke, Mihály Albert 11. ker. küldött, Komócsin Mihály Csongrád m. küldött, Szende György 2. ker. küldött.

Wirth Ádám javasolja, hogy szakítsuk meg a vitát és vegyük elő a 4 pontos határozati javaslat témáját és a Jelölő Bizottság javaslatait, mivel a vidéki küldöttek nagyobb részénél közlekedési gondok vannak. Javasolja, hogy döntsön a közgyűlés: nyílt vagy titkos szavazás legyen.

Egyhangú döntés: nyílt szavazás legyen.

Szalai József a JB elnöke ismerteti a tisztségviselőkre vonatkozó javaslatokat.

Elnök: Rozsnyai Ervin. Döntés: 4 tartózkodás mellett egyhangú igen.

Elnökhelyettes: Wirth Ádám. Döntés 1 tartózkodás mellett egyhangú igen.

Ügyvezető tükár: Ferencz Lajos. Döntés 1 tartózkodás mellett egyhangú igen.

Helyettese: Alpár Róbert. Döntés egyhangú igen. (Alpár közbeszólása: csak lévre tudja vállalni)

A vezetőség további tagjai: Artner Annamária, Balta Csaba, Benedikt Szvetlana, Farkas Péter, Harangozó Ferenc, Hirschler Tamás, Juhász János, Kardos Péter, Kerekes József, Kohánka András, Mátrai József, Mihály Albert, Morva Tamás, Orosz József, Révész László, Szende György, Széchy András, Szilágyi László, Teszárovc Miklós, Vígh László. (Az ugyancsak javasolt Kozák András más elfoglaltságára hivatkozva nem vállalta a jelölést.) Döntés: 2 tartózkodás mellett egyhangú igen.

Pénztáros: G. Kovács Ilona. Döntés: egyhangú igen.

Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnöke: Dr. Kőmíves Imréné, tagjai: Barabás Bálintné és Szalai József. Döntés: egyhangú igen.

Az 1. napirendi ponttal kapcsolatos vita folytatása

Szénási József 11. ker. küldött, Csaba Elemér 15. ker. küldött, Samu József 2. ker. küldött ismét szót kér, Harangozó Ferenc 18. ker. küldött, Artner Annamária Pest m. küldött.

Rozsnyai Ervin válaszol a vitában elhangzottokról.

Wirth Ádám levezető elnök először a kiegészítő javaslatokat tette fel szavazásra, majd az eredeti 4 pontos javaslatot, melyet a közgyűlés egyhangúan elfogadott.

S z ü n e t

II. A vezetőség beszámolója a Társaság szervezeti életének alakulásáról. Javaslat a szervezeti élet korszerűsítésére. Beszámoló a költségvetés helyzetéről és javaslat a 2005. évi költségvetésre. Előadó: Ferencz Lajos, a vezetőség tagja. (A beszámoló mellékelve)

III. A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentése a 2004. évi pénzügyi ellenőrzések tapasztalatairól. Előadó: Kardos Péter, a PÜB elnöke.

Vita.

Krétai László Pest m. küldött.

Ferencz Lajos válaszol a felvetett problémákra.

Wirth Ádám szavazásra teszi fel a II. és III. napirendi pontok elfogadását: Döntés: egyhangú igen.

Zárszó. A közgyűlés Wirth Ádám zárásával befejeződött.

Kmft.

Wirth Ádám sk.

A közgyűlést levezető elnök

Finta Gábor sk.

Jegyzőkönyvezető

Balta Csaba sk,

dr. Tóth Miklós sk.

Jegyzőkönyv hitelesítők

Megjegyzés: A jegyzőkönyv teljes szövege megtekinthető a vezetőség bármely tagjánál és a Társaság irattárában Ferencz Lajosnál.

HATÁROZAT

A MARX KÁROLY TÁRSASÁG ÉS A "DIALEKTIKA" IRÁNYVONALÁRÓL

A Marx Károly Társaságnak és lapjának alapvető feladata és történelmi küldetése, hogy ideológiailag előkészítse a kommunista mozgalom megújulását.

Ennek érdekében a Társaság és a lap a következő alapelvek szerint tevékenykedjék:

1. Elemezze korunk nemzetközi és hazai gazdasági és politikai folyamatait, különös tekintettel olyan jelenségekre, mint a multik vezénylete alatt zajló tudományos és technikai forradalom, a terrorizmus ürügyén indított imperialista világoffenzíva, a fokozódó nacionalizmus és fasiszta veszély, a magyarországi osztályszerkezet átalakulása és a baloldal helyzete, a nemzetközi burzsoázia kísérletei a baloldali mozgalmak ellenőrzésére és félresiklatására.

2. Az újabb kutatások és dokumentumok figyelembe vételével rendszeresen világítsa meg a volt szocialista országok történetét, vezetőik személyiségét és tevékenységét, szétválasztva a tudományos kritikát a rágalmaktól és a kommunistaellenes propaganda hazugságaitól. A forradalmi vívmányok és a szocialista értékek védelme természetesen nem zárja ki a marxista bírálatot és a marxisták közötti vitákat ezekben a kérdésekben.

3. Keresse a népfront-jellegű együttműködést és szövetséget az antifasiszta, demokratikus és haladó erőkkel, csoportokkal és személyekkel. Törekedjék a nyíltan hirdett marx-lenini ideológia és a népfrontos szövetségi politika viszonyának és elentmondásainak tisztázására.

4. A szocialista múlt tanulságait, az újabb tudományos eredményeket és a jelenkori tapasztalatokat feldolgozva, munkálkodjék a kommunista megújulás közvetlen és távlati programjának elméleti-ideológiai megalapozásán.

Ezek a feladatok alkotják egyúttal a munkacsoportokban folytatandó elméleti munka gerincét. A munka eredményeit és tapasztalatait a vezetőség időről időre megvitatja, az eldöntetlen elvi vitákat a nyilvánosság elé viszi.

* * *

Elfogadta a Marx Károly Társaság tisztújító közgyűlése 2005. január 15-én.

Egy küldött jegyzetei

Nem szokványos volt a közgyűlésünk. Forrongó helyzetben nem lehet rutin beszámolót tartani: egyszerűen csak azt regisztrálni, hogy miket is csináltunk, mi volt a jó és mi a fogyatékos benne, s naptár szerint a feladatokat felsorolni. Helyesen tette *Rozsnyai Ervin*, a lelépő vezetőség, hogy a világban zajló folyamatok mélyebb lényegi érdemi tatalmáról gondolkoztatott el bennünket, s ezen az úton kereste társaságunk helyét, azokat a tennivalókat, amelyeket marxista dialektikával *itt és most* éppen nekünk kell megragadnunk az elkövetkező időben.

Igazi *tanácskozás* volt, melyben az egyes küldöttek sokat tettek hozzá az indító értékeléshez. Központi gondolata volt az egész eszmecsere – nincs előrehaladás a marxista gondolkodás rönkszánza, megújulása nélkül, nem lehet az emberiség már-már mély *válságának* gondjaiból kijutni tudományos átgondolás, a tömegek tudatossága és szervezetsége nélkül, és pedig minden progresszív erő összefogásával. Ehhez pedig nélkülözhetetlen a legjobb erők magasfokú együttműködése mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.

Farkas Péter, amikor a közgyűlés elnökére tett javaslatot, úgy tette meg, hogy figyelmeztetett: nem lehetünk hungarocentrikusak, eurócentrikusak csupán, ha hazánkban is előbbre akarunk jutni. Az egész világra kell tekintenünk, hogy a magunk dolgaiban ne kerüljünk szemellenzősen zsákutcába.

Későbbi hozzászólásában a 2004 októberi athéni párttalálkozót hozta szóba, ahol a kommunista pártvonal és a népfront politika viszonya megfelelően dialektikus értelmezést kapott – óvott a csak provinciális, vagy burkolt hegemonizmusra törő regionális gondolkodás útvesztőitől, a milliárdok sorsában kell gondolkoznunk, ha saját népünk sorsát is jobbá kívánjuk tenni.

Nagy megtiszteltetés volt közgyűlésünknek, hogy szinte valamennyi baloldali társadalmi szervezet képviseltette magát ezen az együttgondolkodásunkon, s maguk is nem kevéssel járultak hozzá következtetéseink levonásához. Számomra nagy

meglepetés volt, hogy aki elég jól ismerem például *Tamás Gáspár Miklós* elég kacskaringós életútját, s gondolkodásának és közéleti tevékenységének evolúcióit: ő jutott arra a konklúzióra – a gothai program marxizmus kritikájának felismerését idézve, hogy az opportunisták irányzatok mennyire gátolják a tényleges baloldaliság fejlődését, s hogy egy megújult korszerű radikális munkásmozgalomnak is pótolhatatlan helye van a társadalmi haladás előbbremozdításában. Ő figyelmeztetett arra például: jobban oda kell figyelni, hogyan lehet az, hogy a cseh és a szlovák kommunista párt jobban meg tudta őrizni tekintélyét és befolyását Kelet-Európában?

Közgyűlésünkön *több munkáspárti KB tag is* jelen volt társaságunk aktív tagjai közül. Igen fontos megállapítás, amit egyikük aláhúzott felszólalásában: **a mai magyar marxista mozgalom súlyos válságos helyzete gyökeres önvizsgálatot tesz szükségessé, s ennek elvégzése halaszthatatlanná vált!**

Azt gondolom, hogy helyesen cselekedett a közgyűlés, hogy gondolt a fiatalításra. A vezetőségbe választotta például *Artnér Annamáriát*, ma már a közgazdasági tudományunkban joggal számontartott tehetséges kutatót, az ATTAC-MAGYARORSZÁG fiatalok között népszerű személyiséget, *Vigh László* egyetemi oktatót.

Hazánkban lényegében 15 éve, vagy még annál is régebben lényegében megszűnt a tudományos szocializmus diszciplínáinak a tanítása. Éppen ideje, mutatott rá *Kohánka András* a történelemtudományok kandidátusa, tapasztalt marxizmus-oktató, hogy éppen társaságunk kezdeményezze: kereteinkben, szakszervezetekben, ifjúsági szervezetekben, s másutt kezdjünk hozzá ennek a hatalmas mulasztásunknak a letörlesztéséhez tanulófiatalok, munkások és érdeklődők között. Azzal is csak egyet lehet érteni, hogy közgyűlésünk a társaság legfőbb feladatává tette: **a hazai marxista – leninista mozgalom megújítása korszerű programja elméleti megalapozásának segítését!**

Széchy András

Válasz egy indulatos írásra¹

Érdeklődéssel olvastuk *A Szabadság* 2005. január 7.-i számában, a “vélemények” rovatban közölt *“Egy hamis aggódás margójára”* című írást. Cikkének bevezetőjében a szerző azt ígéri, hogy “keményen vitába száll” a *Dialektika* különkiadásában olvasható *“Jubileum kommunista számvetéssel”* című szerkesztőségi cikkel. Azt reméltük, hogy a vitázó írás szerzője, noha nincsen a zsebében a “bölcsök köve”, “keményen” kiigazítja a *Dialektika* esetleges tárgyi tévedéseit, az általa hibásnak vélt érveléssel meggyőző érveket állít szembe, s eloszlatja a szerinte hamis aggodalmakat. Mi örülnénk legjobban, ha egy valódi vita aggodalmunkat feleslegessé tenné.

Sajnos a *Farkas Ferenc* nevével jegyzett írásban tényeken és érveken alapuló vita helyett csak személyeskedő indulatot, megbélyegző jelzőket és felháborodott átkozódást olvashattunk. A 15 éves jubileum alkalmából “kommunista számvetést és önvizsgálatot” követelőeknek még a jóindulatát is kétségbe vonja. Azokat, akik az alkotó marxista elméleti munka szükségességét szorgalmazzák, denuncióval szándékkal gúnyosan “a hajdani MSZMP emelőin nevelkedett tudós barátainknak” nevezik, akik csak az “elmélet” szintjén mozognak, nélkülöznek “minden XXI. századi gyakorlati tapasztalatot”. Egyebet sem tesznek, mint a “Munkáspárton köszörülük a nyelvüket”. Lépten-nyomon “belerúgnak a Munkáspártba”. Mindenbe belekötnek, tettek helyett (rossz) tanácsokat adnak stb. A cikk ráadásul olyan valótlanosságokat ad a szánkba, mintha a párttagságot “birka-magatartással” vádolnánk, s a “háttérből mi irányítanánk a KB-ellenességet”. Nem marad el természetesen az állítólagos “összeesküvés” és az “árulás” megszokott vádjai, és a nyílt fenyegetés sem. Vagyis érdemi vita helyett éppen azt a stílust és módszert tapasztaljuk, amely eddig is megítélte a párt sorait, s aminek érvénye-

sülése ma is jogos aggodalmat vált ki bennünk.

Szitok-átok hadjáratban, politikai bosszorkányüldözésben továbbra sem kívánunk részt venni, a denunció vádakat azonban visszautasítjuk. A Marx Károly Társaság tagjai igenis ott voltak 15 évvel ezelőtt is a párt újjászervezésénél. A 14. Kongresszuson, a Központi Bizottságban, a Tanácsadó Testületben, a munkabizottságokban, a koordinációs bizottságokban, alapszervezetekben, választási bizottságokban, szavazatszedő bizottságokban, lapterjesztésben, utcai tüntetéseken, civil szervezetekben, ajánlócédulák, aláírók gyűjtésében. Felemeltük és visszük a marxizmus vörös zászlaját. Az első sorokban harcoltunk és harcolunk, “keményen dolgozunk” a párt céljaiért és a marxista eszméért. Ugyanakkor kommunista kötelességünknek tartjuk, hogy őszintén szembenézzünk az elkövetett hibákkal, s harcoljunk ezek ellen, s ezt várjuk a párt vezetőitől is. A gondokon és a problémákon természetesen nem örvendezünk, miként ezt a cikk állítja, hanem ezek okainak megszüntetésére törekszünk. Növeli, ki elfedi a bajt. Nem személyeket támadunk, de bírálhatatlannak sem tartunk senkit. Elvi alapon bírálunk.

A tények bizonyítják: választási eredményeink évről-évre drasztikusan romlanak. A legutóbbi parlamenti választáson harmad annyi szavazatot kaptunk, mint 1990-ben. Farkas Ferenc elvtárs ezt saját bőrén is tapasztalhatta. Saját választókerületében (Bp. 15-ös egyéni választókerület) 1990-ben még 2047-en (5,9 %) szavaztak rá, 2002-ben már csak 537-en (1,85 %). Nem lenne végre ideje, komolyan megvizsgálni: mi vezetett idáig? Vagy talán ezért is, ahogy Farkas elvtárs állítja, a Marx Károly Társaság “korifeusai” a felelősök? Megelégedhetünk azzal a semmitmondó megállapítással, hogy “bizony, követtünk el hibákat, melyek sok gondot

és problémát okoztak, de széllel szemben is túléltek azokat”? Nem kellene e végre komolyabban feltárni és elemezni az elkövetett hibák tartalmát és okait? Levonva a szükséges következtetéseket. Ez az, ami nem halogatható. Ehhez van szükség a kongresszus sürgős összehívására.

Nem hagyható szó nélkül az a hazug vád, hogy mi állítólag “nem a kapitalizmust, a jobboldalt támadjuk, hanem azokat, akik a kapitalista hatalmat bírálják és küzdenek ellene”. Távol áll tőlünk, hogy a Munkáspártot a szocialisták “engedelmes kiszolgálójává”, “szatellit párttá” tegyük. Mi voltunk azok, akik a “jó kapitalizmus” koncepcióját akkor is bíraltuk, amikor ezt a Munkáspárt elnöke hirdette. Követeltük a párt marxista-leninista kommunista jellegének megvédését és megerősítését a párt programjában és szervezeti szabályzatában, a javasolt “baloldali szocialista, kommunista, humanista párt” elmosódott formulával szemben. Nem mi voltunk, illetve vagyunk azok sem, akik szerint Magyarországon egyáltalán nincs jobboldali-szélsőjobboldali veszély. Elvileg elutasítjuk a jobboldali opportunist szociáldemokrata ideológia minden formáját. Cikkeinkben mindig is bíraltuk, és bíráljuk a szocialista párt és kormány jobboldali neoliberális gazdaságpolitikáját.

Elfogadhatatlannak tartjuk ugyanakkor, ha a Munkáspárt nem határolódik el egyértelműen a jobboldali populizmustól, s olyan szélsőségesen jobboldali, vadul antikommunista párttal “kacérkodik”, mint az Orbán Viktor által vezetett Fidesz. A szélsőjobboldali, neofasiszta törekvésekkel szemben az antifasiszta demokratikus erők széleskörű összefogását szolgáló szövetségi politikára van szükség. Sitok-átok helyett erről kellene vitáznunk.

Dialektika
Szerkesztőbizottsága

¹ Válaszunkat *A Szabadság* január 7.-i számában megjelent írásra január 9.-én elküldtük. *A Szabadság* szerkesztőségének. Válaszunkat a lap egyelőre nem közölte.

² Ezt a mondatot a Szerkesztőbizottság utólag, *A Szabadság* január 14.-i száma után tette be a szövegbe.

Szemelvények a nemzetközi sajtóból

George Monbiot:

A cunami áldozatai fizetik az iraki háború árát

The Guardian, 2005. január 4.

Az USA kormánya eddig 350 millió USD-t ígért a cunami áldozatainak, és az EK kormánya 96 milliót. Az USA 148 milliárd USD-t költött az iraki háborúra, és az EK 11,5 milliárdot. A háború 656 napja folyik. Az USA által ígért pénz egyenértékű másfél napnyi iraki ráfordítással. Az EK adta pénz egyenlő öt és fél napnyi részvételünkkel a háborúban. Az EK közel kétszer annyit költött szenvedések okozására Irakban, mint amennyit évente költ az enyhítésükre másutt. Az USA alig több mint 16 milliárd USD-t ad külföldi segélyekre: kevesebb mint a kilenced részét annak a pénznek, amelyet Irakban eddig elégetett.

...A vezetőink elvesztették a képességüket megkülönböztetni az emberek segítségét a gyilkolásuktól. Blair újévi üzenete közel azonos volt azzal, hogy...az iraki népet saját érdekében kell bombázni. Az USA tengerészgyalogosai, akiket most Sri Lankára telepítettek, hogy segítsék a mentési műveletet, még néhány hete civileket gyilkoltak, házakat romboltak, és elűzték Falludzsa iraki város egész lakosságát.

Al Kennedy:

Adjatok nekünk még néhány évet

The Guardian, 2005. január 12.

A jelenlegi miniszterelnökünk tudatában van annak, hogy csak egy 12 átlagos IQ-értékű választóközönség találhatja őt hitelt érdemlőnek. A Bush/Blair-szerű politikusok olyan klímában remélhetnek prosperálni, amelyben a tények nem relevánsak, és a hit mindenképp felett fontos.

...Nekünk még nincs teljesen olyan fantázia TV-csatóránk, mint a Fox News, de a kényelmetlen realitások puhítása vagy megkerülése már itt van. Még néhány év, és kétségtelenül remélhető, hogy alulinformált polgáraink egyszerűen elhiszik majd, amit mondanak nekik, bármilyen vérfoltos és eszelős legyen is az. Nem kell könyveket égetni, csak biztosítani kell, hogy senki se olvassa őket.

Jonathan Steele:

A posztmodern ukrán államcsíny

The Guardian, 2004. november 26.

A narancsok gyakran keserűek lehetnek, és az Ukrajnában folyó tömeges utcai tiltakozások nem egészen olyan édesek, mint a támogatóik állítják.

A tüntetők nem össz-nemzeti érzelmeiket tükrözik. Ukrajnát mély történelmi, vallási és nyelvi megosztottság hasítja szét. A tüntetők hagyományai nem mindig kellemesek. Egyes tüntetők a második világháború antiszemita éveiből származó nacionalista és szeparatista dalokat kántáltak.

A poszt-szovjet térségben számtalan választást olyan mértékben manipuláltak, hogy valószínűleg megfordították az eredményt. A korai esetek voltak: Borisz Jelcin alkotmányreferenduma 1993-ban és újraválasztása 1996-ban, Oroszországban. A tavalyi azerbajdzsáni elnökválasztás is nagyon gyanús volt.

E választások egyike után sem csapott olyan dühödött zajt az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet, a fő nemzetközi megfigyelő testület, vagy az USA és más nyugati kormányok, amilyent most. Úgy tűnik, hogy a tiltakozási döntés főleg a "realpolitik"-től függ, és attól, hogy a kihívókat vagy a hivatalban lévőket tekintik-e inkább nyugatbarátnak vagy piacbarátnak.

Ukrajnát geostratégiai ügygyé nem Moszkva, hanem az USA tette, amely nem hajlandó feladni Oroszország bekerítésének a hidegháborús politikáját, és minden korábbi szovjet köztársaságot a maga oldalára törekszik vonni.

Anatolij Baranov:

Egyáltalán nem ezt akartam mondani...

www.pravda.info. 2004. december 28.

Ukrajnát hát elvesztettük. Korábban elvesztettük Abháziát, Grúziát, Adzsariát. Azonos forráskönyv szerint. Az év fő mérlege a külügyminisztérium szerint: "Oroszország FÁK-országokkal való együttműködésének lényeges aktivizálódása". Jelenösen fokozódott "az új, kölcsönösen előnyös feltételeken alapuló integráció előnyeinek a megértése partnereink részéről". Gúnyolódnak, vagy mi?!

A Rubljovkán négy méteres kerítéssel

takarják el a helyi szegénység üdülőteltjeit, hogy a miniszter mellett utazók szeméi elé ne a szomorú furnérházacskák, hanem az összefüggő kerítés életörömmel teli képe táruljon. Elvben, ez kiút. Egyetlen összefüggő kerítés az Arhangelszkoje-i és Razdory-i üdülőkortól az irodákig a Szadovoje körúton belül. Ahol divatba jött teljesen lebontani a történelmi épületeket, és a romokat elfüggönyözni hatalmas vásznakkal, amelyeken a jövő paloták láthatók. Köszönet Grigorij Alekszandrovič Potjomkinnek – kitanított bennünket. Ha magát az országot vennék körül magas, áthatolhatatlan kerítéssel, és senkit sem érdekelne, mi van mögötte, úgy a V. V. Putyin által felépített rendszer szerfelett stabil lenne. Nem fenyegetné újabb gazdasági pangás, sem a politikában tátongó űr.

Az elnöki adminisztráció erői... sikeres műveletet hajtottak végre a KPRF semlegesítésére. A párt egész nyáron és ősz elején önmagával harcolt, időnként kiutva magát, aminek következtében az osztályharc mellette haladt el. Nemcsak a veteránok kedvezményeit szüntették meg, hanem november hetedikét is. A kommunista párt megmaradt, de ez az egyetlen, amivel valóban dicsekedhet.

Eduardo Galeano:

Ahol a nép a félelem ellen szavazott

The Progressive, 2005. január

Egy Uruguay nevű, kevésbé ismert országban választásokat és népszavazást tartottak. E választásokon, az ország történetében először, a baloldal győzött. Elutasították a víz privatizációját, meg erősítve, hogy a vízre az egész népnek joga van. Előbb-utóbb, egy szomszédos világban, az édesvíz-tartalékokra úgy, vagy még inkább fognak sóvárogni, mint az olajtartalékokra. A szegény, de vízben gazdag országoknak meg kell tanulniuk megvédeni magukat. Több mint öt évszázad telt el Kolumbusz óta. Meddig adhatjuk még el az aranyat üveggyöngyökért?

Kinek kell döntenie egy igazi demokráciában? A Világbanknak vagy az egyes országok polgárainak? A demokratikus jogok valóban léteznek, vagy éppen csak cukormázt képeznek egy mérgezett tortán?

(folytatás a 8. oldalon)

(folytatás a 7. oldalról)

N. D. Kristof:

Egészségügy? Kérdezzétek meg Kubát!

New York Times, 2005. január 12.

Ha az USA-ban a csecsemőhalandósági arány olyan jó lenne, mint Kubában, úgy évente 2212 amerikai bébit menthetnénk meg. A CIA szerint Kuba egyike annak a 41 országnak, amelyeknek a csecsemőhalandósági aránya jobb, mint az USA-é. Az asszonyok gyermekszülése okozta halálának a valószínűsége Amerikában 70%-kal nagyobb, mint Európában. A közegészségügy támogatása nem olyan drámai, mint 300 millió USD-t költeni egyetlen F/A-22 Raptor vadászpilótára, de sokkal hatékonyabb módja az amerikaiak védelmének. Kína diktátorainak sikerült a csecsemőhalandóságot Pekingben 4,6/ezzer fő-re csökkenteniük, ezzel szemben New York City-ben az arány 6,5/ezzer fő.

A Marx Károly Társaság közleményei

* Társaságunk tagjai a január 15-ei közgyűlésünkön megemlékeztek a délkelet-ázsiai szökőár és földrengés áldozatairól. A résztvevők az eddigi adományaik mellett további 15 ezer forintot adományoztak a Magyar Vöröskereszt csekkszámán keresztül az áldozatok és családtagjaik megsegítésére.

* "A Szabadság" c. munkáspárti hetilapban Társaságunkat elítélő írás jelent meg, melyre válaszoltunk. A válaszuk az említett újságban nem lett megjelentetve.

* A Munkáspárt helyi szervezetével közösen, 18 kerületi tagozatunk vitafórumot rendezett, melyen Kárpáti Sándor közíró tartott vitaindítót időszzerű politikai kérdésekről.

* Társaságunk tagjainak, a "Dialektika"-t rendszeres olvasóknak a száma január első felében újabb 45 fővel gyarapodott. Várjuk a további csatlakozókat.

Békésmegyei megemlékezések a felszabadulás 60. évfordulójáról

A megemlékezések közül kiemelkedik a Battonyán tartott ünnepség, melyeken a helyi és környezeti lakosság nagy számban, és a helyi vezetők mellett a MEASZ Békésmegyei szervezetének számos tagja is megjelent.

Ott voltak az Oroszországi Föderáció tagjai budapesti nagykövetségeinek képviselői is. A Magyar Hadtörténeti Múzeum is képviseltette magát. *Valerij Muszatov*, az Oroszországi Föderáció nagykövete, beszédében hangsúlyozta: "Battonya volt az első magyar település, melyet a szovjet katonák felszabadítottak." Az ünnepi megemlékezés után elhelyezték a megemlékezés koszorúját a szovjet hősi halottak sírjánál.

Gyulán is ünnepi megemlékezésre és koszorúzásra került sor, ahol Békés megye felszabadulására emlékeztek.

Békéscsabán december 15-én, a MEASZ Békésmegyei Szervezete rendezett megemlékezést az Ideiglenes Nemzetgyűlés és az Ideiglenes Kormány 1944. de-

cember 22-én történt megalakulása 60. évfordulója alkalmából.

Bánfi József megyei elnök, ünnepi beszédében hangsúlyozta: "a két testület megalakulása szakítás volt a hitleri Németországgal, s a vele való szembe fordulást, az új demokratikus hadsereg létrehozását eredményezte. A legfontosabb döntés és célkitűzés a független, demokratikus Magyarország létrehozása volt" Megállapodás született arról, hogy a MEASZ megyei szervezetét kik képviselik a december 21-i debreceni ünnepségen.

Az ünnepségsorozat részét képezte, hogy a december 17-i Megyei Közgyűlésen *Varga Zoltán* megyei elnök, napirend előtti méltatta a 60 évvel ezelőtt történtek jelentőségét. A Megyei Könyvtárban kiállítást tekinthettek meg az érdeklődők a 60 évvel ezelőtt történetekről.

A Békés-megyei megemlékezéseknek a Marx Károly Társaság számos tagja is résztvevője volt.

Tanai Ferenc

Ellenzéki tömegtüntetések Oroszországban

Már több napja szélesednek Oroszország nagyvárosaiban az ellenzéki tömegmozdulások. A kommunikációs eszközök elhallgatják, több helyen pl. Moszkvában rendőri készültséggel akadályozzák, másutt az egyes kormányzóságokban őrizetbe vették a tüntetések szervezőit.

A megmozdulások a népellenes törvények ellen irányulnak. Követelik Putyin, a kormány, egyes kormányzóságok vezetői távozását. Az akciók élén a kommunisták állnak, de csatlakoznak a szakszervezetek, nyugdíjasok, ifjúsági és női szervezetek, a Nagy Honvédő Háború és a munka veteránjai. A tömegnyomásra a központi és helyi hatalmi szervek az utóbbi napokban néhány

munkajogi, szociális és egyéb elkésett intézkedést tettek, a helyi vezetők a mozgalmak képviselőivel leszerelő tárgyalásokba bocsátkoztak. A kezdeményezés ma már nem a Duma frakcióinál van, hanem a népmozdulásoknál.

A mozgalom leginkább Péterváron öltött politikai jelleget. Moszkva izolálását a Moszkva területi városközpontok megmozdulásaival kerülik meg. A legerősebb a mozgalom az Észak-Nyugati és a Közép-Oroszországi körzetekben. A már hetedik napja tartó "hideg polgárháború", ahogy nevezik, továbbszélesedése és elmélyülése várható.

- spectator

Dialektika

A Marx Károly Társaság időszaki lapja

Felelős kiadó: a Társaság elnöke
1067 Bp. Eötvös u. 2. **Tel:** 342-1068
Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: dr. Rozsnyai Ervin
OTP számlasz.: 1171 1041-2085 9590

Nytsz.: 75/763/1997
Internet: www.extra.hu/dialektika
E-mail: dialektika@freemail.hu
Nyomás: Unio-Print Kuvert Kft.
Felelős vezető: Szabó László igazgató